

Nemzeti program a fitoszociális ellenőrzésre és a *Drosophila suzukii* Matsumura elleni védekezésre Bulgáriában

Автор(и): Растителна защита

Дата: 03.05.2017 Брой: 5/2017

*A program fő célja, hogy feltárja a *Drosophila suzukii* jelenlegi helyzetét Bulgáriában, meghatározza elterjedésének potenciális határait és az országban veszélyeztetett növényeket. A program célja egy olyan védekezési terv kidolgozása, amely megakadályozza és korlátozza a *Drosophila suzukii* terjedését az országban.*

A jelen programot a N. Poushkarov Talajtudományi, Agrotechnológiai és Növényvédelmi Intézet, valamint az Erdészeti Egyetem tudósainak, valamint a Bolgár Élelmiszer-biztonsági Hivatal szakértőinek csapata dolgozta ki, felhasználva számos európai, ázsiai és amerikai tudományos publikáció eredményeit, valamint saját kutatásaikat.

A *Drosophila suzukii* Matsumura (Diptera: Drosophilidae) a mérsékelt és szubtrópusi éghajlati övek faja. Délkelet-Ázsiából származik, és egymás után számos ázsiai, észak-amerikai és dél-amerikai országba terjedt el. Európában a *D. suzukii* először Spanyolországban telepedett meg 2008-ban. Néhány éven belül a faj szinte az összes kontinentális országba elterjedt.

A *D. suzukii* nőtényei egészséges, érés alatt álló, még le nem hullott gyümölcsökbe rakják petéiket. A fő kárt a lárvák okozzák, amelyek a gyümölcsök húsos részével táplálkoznak. Néhány napon belül a gyümölcsök megváltoznak, megpuhulnak és értékesíthetetlenné válnak.

A *D. suzukii* olyan tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek különösen veszélyes kártevővé teszik a gyümölcsstermesztés számára Bulgáriában és világszerte, mivel a faj: 1) magas szaporodási potenciállal és gyors fejlődési ciklussal rendelkezik, akár 13 nemzedék is lehet évente; 2) nagy biológiai plaszticitással és toleranciával bír széles körű éghajlati viszonyokkal szemben (az egyenlítőtől a mérsékelt öv északi részeiig és a tengerszinttől a hegyek alpesi övéig); 3) jelentős terjedési potenciállal rendelkezik, főként

fertőzött gyümölcsök útján (Európában 1400 km egy év alatt); 4) nagyszámú

gazdanövénnyel rendelkezik (több mint 90 termesztett és vadon növény faj, amelyek közül sok előfordul Bulgáriában); 5) jelentős gazdasági kárt okoz a csonthéjasok és bogyósok gyümölcseiben.

A leginkább kedvelt gazdanövények közé tartozik az áfonya, a málna, az eper, a szeder, a cseresznye, az őszibarack, a sárgabarack, a szilva, a szőlő stb. Megfelelő intézkedések hiányában a *D. suzukii* által okozott kár az USA nyugati államaiban évente 500 millió dollárra tehető. A 2013-ban végzett tanulmányok szerint az USA keleti részén az összes veszteség 27,5 millió dollárra becsülhető. Oregonban az őszibarack-termesztők akár 80%-os veszteséget figyeltek meg egyes

ültetvényeken, a málna esetében pedig akár 20%-os veszteséget állapítottak meg. Kaliforniában 2009-ban a cseresznyetermés mintegy 1/3-a megsemmisült, magas veszteségeket állapítottak meg szilvánál is. 2010-ben Franciaországban és Olaszországban 80%-os veszteséget jegyeztek fel a *D. suzukii* miatt az eperben és a málnaféléken. A *D. suzukii* támadásából származó veszteségek 40 000 hold bogyósgyümölcsön Olaszország Trento tartományában 2010-ben 500 000 euróra, 2011-ben pedig 3

millió euróra becsültek. 2010-ben Svájcban és Franciaországban jelentős károsodást figyeltek meg áfonyán, 2012–2014 között pedig Svájcban és Németországban egyes szőlőfajtákon, mint például a Merlot, a Pinot Noir, a Sauvignon Blanc stb.

A jelen programot Karagyozova Olja professzor doktor, Draganova Szlavimira professzor doktor, Tomov Rumen professzor doktor, Ilieva Zsenya doktor, Laginova Marjána, Ivanova Ivanka, Prodanova Sznezsana, Rosznev Nyikolaj, Cshavdarov Lázár készítette, és növényvédelmi szakemberek számára szól.

A *Drosophila suzukii* Matsumura fitoszociális ellenőrzésére és kezelésére vonatkozó nemzeti program
Bulgáriában [ITI](#) található